

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
ННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

**ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА
РОБОТА МАГІСТРА**
(методичні рекомендації щодо
виконання та захисту)

Чернігів - 2022

УДК 378.147.091.33-027.22

В 51

Рекомендовано до видання вченою радою ННІ професійної освіти та технологій Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (протокол № 9 від 30 травня 2022 р.)

Рецензенти: доктор педагогічних наук, професор
Ребенок Вадим Михайлович,
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка,
завідувач кафедри професійної освіти та безпеки життєдіяльності;

кандидат педагогічних наук, доцент
Носовець Наталія Михайлівна,
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка,
завідувач кафедри педагогіки, психології і методики технологічної освіти.

В 51 Випускна кваліфікаційна робота магістра (методичні рекомендації щодо виконання та захисту): [Текст] / уклад.: А.В. Пригодій. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2022. 42 с.

УДК378.147.091.33-027.22

У методичних рекомендаціях розкрито загальні положення науково-дослідної діяльності, цілі та задачі кваліфікаційної роботи магістра, перелік та зміст структурних частин роботи, висвітлено порядок організації її виконання та захисту, викладено вимоги до оформлення роботи.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, викладачів, наукових керівників магістерських робіт.

© А.В. Пригодій, 2022

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	6
1.1. Загальні положення про науково-дослідну роботу студентів	6
1.2. Організація виконання кваліфікаційної роботи (проєкту)	7
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ	10
2.1. Кваліфікаційна робота магістра	10
2.2. Кваліфікаційний проєкт	11
РОЗДІЛ 3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА	13
3.1. Загальні вимоги	13
3.2. Правила оформлення ілюстрацій	15
3.3. Таблиці	16
3.4. Формули	17
3.5. Правила цитування та посилання на використані джерела	18
3.6. Оформлення списку використаних джерел	20
3.7. Додатки	22
РОЗДІЛ 4. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)	24
4.1. Підготовка випускної кваліфікаційної роботи (проєкту) до захисту	24
4.2. Процедура захисту наукової роботи	26
4.3. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи (проєкту)	27
ДОДАТКИ	36

ПЕРЕДМОВА

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності.

Випускні кваліфікаційні роботи (проекти) виконуються на завершальному етапі навчання і захищаються в екзаменаційній комісії, яка присвоює випускнику кваліфікацію “магістр”.

Випускна кваліфікаційна робота освітнього ступеня “магістр” – самостійно виконана науково-дослідна робота студента, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки.

В ході підготовки кваліфікаційної роботи здобувач набуває наступних *компетентностей*:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ФК 1. Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти.

ФК 3. Здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти.

ФК 4. Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання.

ФК 7. Навички консультування у сфері професійної освіти

Програмні результати написання кваліфікаційної роботи:

ПРН 1. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання у сфері професійної освіти.

ПРН 2. Ефективно використовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або дослідницькій діяльності.

ПРН 3. Ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно свої думки та аргументи до фахівців та широкого загалу, вести професійну дискусію.

ПРН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення і презентації результатів професійної діяльності, досліджень та проєктів.

ПРН 5. Обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проєктів у професійній освіті та міждисциплінарних проєктів з урахуванням етичних, правових, соціальних та економічних аспектів.

ПРН 6. Організовувати освітній процес у сфері професійної освіти на основі людиноцентрованого підходу та сучасних досягнень педагогіки і психології, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати ефективне та об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

ПРН 7. Створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання.

ПРН 8. Здійснювати у науковій та професійній літературі, базах даних, інших джерелах пошук необхідної інформації з професійної освіти і дотичних питань, систематизувати, аналізувати та оцінювати відповідну інформацію.

ПРН 9. Будувати і досліджувати моделі процесів у галузі професійної освіти

ПРН 10. Здійснювати консультативну діяльність у сфері професійної освіти

Методичні рекомендації призначені для надання допомоги здобувачам вищої освіти другого (магістерського) рівня у виконанні кваліфікаційної роботи і містять основні вимоги, які висуваються до її змісту та оформлення, організації виконання, порядку захисту та оцінювання.

РОЗДІЛ 1

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- Загальні положення про науково-дослідну роботу студентів
- Організація виконання кваліфікаційної роботи (проєкту)

1.1. Загальні положення про науково-дослідну роботу студентів

Науково-дослідна робота студентів (НДРС) закладів вищої освіти з педагогічних спеціальностей є одним з основних чинників підготовки висококваліфікованих спеціалістів, що поєднує в собі:

- навчання студентів елементам дослідницької діяльності, організації та методики наукової творчості;
- наукові дослідження, що проводять студенти під керівництвом професорів і доцентів.

НДРС об'єднує цілі та напрями навчальної і наукової діяльності, які здійснюються в навчальному процесі та в позанавчальний час, що забезпечує:

- формування науково-професійного світогляду, оволодіння методологією та методами наукового дослідження;
- більш глибоке розуміння обраної спеціальності;
- розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів у розв'язанні практичних завдань;
- розширення теоретичного кругозору й наукової ерудиції майбутнього педагога.

НДРС є обов'язковим елементом навчального процесу і втілюється в навчальних планах і навчальних програмах курсів. Крім того, НДРС здійснюється у студентських наукових гуртках та проблемних групах. Її результати оприлюднюються на студентських наукових конференціях, конкурсах, при захисті кваліфікаційних робіт і на сторінках наукових часописів.

Метою будь-якої наукової роботи є виявлення нових фактів та закономірностей, а також отримання нових результатів та уточнення відомих раніше положень, що недостатньо досліджені.

У науково-дослідній роботі студента мають бути присутні елементи власних наукових оцінок і результатів, одержаних відповідно до самостійно здійсненого аналізу й синтезу основних положень наукових і професійно-виробничих документів та проведеного експерименту в певній освітній установі чи її структурному підрозділі. Адже кваліфікація майбутнього кваліфікованого працівника – це поєднання ерудиції та творчих навичок у проведенні наукової й експериментальної роботи, спроможності критично осмислювати наукову інформацію, оцінювати її переваги і вади, "нестандартно" мислити, знаходити власні розв'язання визначеної проблеми. Усе це висуває такі основні вимоги до науково-дослідної роботи студентів:

- бути спрямованими на розв'язання науково-методичних, організаційних чи практичних проблем з теми дослідження;
- базуватися на використанні методів наукового пізнання;
- мати чіткі пропозиції щодо можливостей удосконалення визначеного напрямку роботи;
- показати вміння студента кваліфіковано орієнтуватись у теоретичних і практичних розділах основних дисциплін, пов'язаних з обраною професією та використовувати їх при самостійному розв'язанні конкретних дослідницьких завдань.

1.2. Організація виконання кваліфікаційної роботи (проєкту)

Головним видом науково-дослідної роботи студентів є виконання кваліфікаційної роботи (проєкту).

Кваліфікаційна робота (проект) характеризується всіма ознаками наукової праці. Без проведення наукового дослідження кваліфікаційна робота магістра неможлива. Це, зокрема, означає, що кваліфікаційна робота повинна генерувати нову, чи відносно нову інформацію. Елементами наукової новизни можуть вважатися поглиблений аналіз та встановлення причинно-наслідкових зв'язків виникнення та розв'язання проблемної ситуації, формування обґрунтованих пропозицій і шляхів розв'язання проблеми, новими ідеями, підходами в галузі навчання і виховання, створення різноманітних методик, систем інформаційного забезпечення, розробка навчально-методичних матеріалів та рекомендацій тощо.

Кваліфікаційна робота повинна мати практичне значення. У роботі, що має теоретичне спрямування, необхідно надати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх можливого використання, а в роботі, що має прикладне спрямування - відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх можливого прикладного використання.

Кваліфікаційна робота має враховувати сучасні тенденції розвитку науки та техніки. Розробка заходів і рекомендацій має здійснюватись на підставі вивчення сучасної вітчизняної та зарубіжної літератури.

Процес написання кваліфікаційної роботи складається з *трьох етапів: підготовчого, основного і завершального.*

Підготовчий етап передбачає:

- вибір або уточнення теми кваліфікаційної роботи, визначення об'єкта, предмета, мети, завдань дослідження;
- складання бібліографії з теми дослідження;
- відбір фактичного матеріалу за темою дослідження;
- складання попереднього плану дослідження та погодження його з науковим керівником.

Основний етап включає:

- опрацювання нової літератури та розв'язання окремих теоретичних завдань з теми дослідження;

- вивчення стану дослідження теоретичних і практичних аспектів визначеної проблеми та поповнення вибірки фактичного матеріалу, його аналіз та інтерпретацію;
- виявлення набору методів проведення дослідження та обробки інформації з проблеми дослідження;
- укладання остаточного плану кваліфікаційної роботи та погодження його з науковим керівником;
- власне виконання дослідження, розробка пропозицій, практичних рекомендацій, методик для запровадження результатів дослідження в практику;
- експериментальна перевірка гіпотез і умов розв'язання окремих завдань, формулювання висновків;
- коригування попередніх результатів, оприлюднення проміжних результатів – на конференціях, у статтях, доповідях;
- написання чорнового варіанту тексту роботи;
- подання чорнового варіанту тексту роботи науковому керівнику;
- внесення необхідних доповнень і змін з урахуванням зауважень і рекомендацій наукового керівника, остаточне редагування тексту роботи;
- перевірка магістерської роботи на плагіат;
- попередній захист кваліфікаційної роботи на засіданні комісії випускової кафедри;
- подання науковому керівникові електронної версії вдосконаленого тексту магістерської роботи, якщо виникли суттєві зауваження під час попереднього захисту, повторної перевірки на плагіат;
- подання зброшурованої версії (у твердій палітурці) на випускову кафедру у визначений вченою радою факультету термін, який не може бути меншим, ніж 2 тижні до дня захисту на засіданні екзаменаційної комісії (ЕК);

Завершальний етап охоплює:

- отримання відгуку керівника магістерської роботи;
- рецензування магістерської роботи;
- захист магістерської роботи на засіданні екзаменаційної комісії.

- ➡ Кваліфікаційна робота магістра
- ➡ Кваліфікаційний проєкт

2.1. Кваліфікаційна робота магістра

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми.

Кваліфікаційна робота магістра зі спеціальності «Професійна освіта» виконується з тематики коледжів, інститутів (університетів) та повинна містити:

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ (зразок додаток А);

ЗМІСТ (зразок додаток Б);

ВСТУП, який включає:

– актуальність дослідження (на основі визначення двох-трьох аспектів протиріч: на рівні запиту суспільства, на рівні розв’язання питань професійної підготовки вчителів, на рівні підготовки учнів старшої школи закладів загальної середньої освіти та коледжів);

- мету дослідження;
- завдання дослідження;
- об’єкт та предмет дослідження;
- методи дослідження (які й для чого використовувались);
- теоретичне значення проведеного дослідження;
- практичне значення проведеного дослідження;

– апробацію результатів дослідження (на яких наукових конференціях, міжкафедральних семінарах оприлюднено результати досліджень, викладені у випускній роботі);

- публікації;

– структуру роботи (загальний обсяг роботи та основної частини, кількість таблиць, ілюстрацій, кількість використаних джерел та додатків);

ОСНОВНУ ЧАСТИНУ, яка складається з трьох розділів:

– перший розділ (два, три підрозділи) – історіографічний аналіз проблеми дослідження та аналіз науково-педагогічної літератури з розв'язання висунутої проблеми дослідження на сучасному етапі, висновки за розділом;

– другий розділ (два, три підрозділи) – методика організації процесу навчання, розвитку чи виховання в окремих аспектах та в певній системі, висновки за розділом;

– третій розділ (два підрозділи, але може бути без підрозділів, тобто лише один розділ) – організація, проведення експерименту з проблеми дослідження та аналіз його результатів, висновки за розділом;

ВИСНОВКИ (мають містити орієнтовно по одному пункту, що дають відповідь на кожне завдання);

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ;

ДОДАТКИ (при необхідності).

Обсяг основного тексту (вступ, основна частина та висновки) магістерської роботи повинен становити 70-90 сторінок. Кількість використаних джерел – не менше 60, одну третину з яких повинні складати періодичні видання за останні п'ять років, включаючи праці наукового керівника та викладачів інституту.

2.2. Кваліфікаційний проєкт

У якості випускної роботи магістра студентами може бути виконаний кваліфікаційний проєкт – робота

прикладного характеру, що пов'язана з проектуванням та конструкторською розробкою виробу, методичною розробкою актуального розділу чи теми навчального матеріалу, або виготовленням навчального обладнання, постановки лабораторної роботи, раціоналізацією чи винаходом.

Кваліфікаційний проєкт магістра повинен містити:

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ (зразок додаток А);

ЗМІСТ (зразок додаток Б);

ВСТУП, який включає:

- актуальність проєкту;
- мету проєкту;
- завдання проєкту;
- практичне значення проєкту;
- апробацію результатів розробленого проєкту (на яких наукових конференціях, міжкафедральних семінарах оприлюднено результати розробленого проєкту, викладені у випускній роботі);
- публікації;
- структуру дипломного проєкту (загальний обсяг роботи та основної частини, кількість таблиць, ілюстрацій, кількість використаних джерел та додатків);

ОСНОВНУ ЧАСТИНУ, яка складається з двох розділів:

- перший розділ (два, три підрозділи) – розробка технічної документації та опис етапів виконання проєкту;
- другий розділ (два, три підрозділи) – методика використання проєкту в навчальному процесі, третій підрозділ – упровадження розробленого проєкту;

ВИСНОВКИ (мають містити орієнтовно по одному пункту, що дають відповідь на кожне завдання);

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ;

ДОДАТКИ (при необхідності).

Обсяг основного тексту (вступ, основна частина та висновки) кваліфікаційного проєкту повинен становити від 30 до 70 сторінок. Кількість використаних джерел – не менше 20.

РОЗДІЛ 3

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

- ➡ Загальні вимоги
- ➡ Правила оформлення ілюстрацій
- ➡ Таблиці
- ➡ Формули
- ➡ Правила цитування та посилання на використані джерела
- ➡ Оформлення списку використаних джерел
- ➡ Додатки

3.1. Загальні вимоги

Випускна кваліфікаційна робота (проект) виконується українською мовою. Текст роботи необхідно друкувати на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм), залишаючи поля таких розмірів: ліве – 3 см, праве – 1,5 см, верхнє та нижнє – 2 см. Для основного тексту встановлюється відступ першого рядка 1,25 см.

Для друкування тексту випускної роботи використовується шрифт Times New Roman текстового редактора Word, розміру – 14 pt з полуторним міжрядковим інтервалом, кегель – мітел (14 типографських пунктів). Використовується вирівнювання тексту по ширині.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць та формул подають арабськими цифрами.

Першою сторінкою випускної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті (шрифт

Times New Roman текстового редактора Word розміру 12 з одинарним міжрядковим інтервалом). Відстань від верхнього краю паперу до верхнього колонтитула – 1,25 см.

Заголовки структурних частин роботи друкуються великими літерами напівжирного написання, симетрично до набору: "ЗМІСТ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ 1", "РОЗДІЛ 2", "РОЗДІЛ 3", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ". Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки.

Номер розділу ставлять після слова "РОЗДІЛ", без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами напівжирного написання, симетрично до набору також без крапки в вінці.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного виступу, з вирівнюванням тексту по ширині, напівжирного написання. В кінці заголовків крапка не ставиться, якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком структурної частини та підрозділом повинна дорівнювати 3 інтервалам (два абзацних відступи), між заголовком підрозділу та текстом – 1,5 інтервали (один абзацний відступ). Відстань між текстом попереднього підрозділу та назвою наступного підрозділу повинна дорівнювати 3 інтервалам (два абзацних відступи).

Нумерація підрозділу складається з номеру розділу і порядкового номеру підрозділу, потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу, наприклад **"2.1. Методика використання натуральних наочних посібників"** (перший підрозділ другого розділу).

Для нумерованого списку слід встановлювати наступні формати. Римські або арабські цифри з крапкою ("I.", "II.", "III.", "IV." ... або "1.", "2.", "3.", "4." ...) використовують як правило для багаторівневих списків, першого рівня. Арабські цифри або букви українського алфавіту з закриваючою дужкою ("1)", "2)", "3)", "4)" ... або "а)", "б)", "в)", "г)" ...).

Для маркірованого списку слід використовувати лише символ "-" (тире), наявність інших символів та позначень неприпустима.

3.2. Правила оформлення ілюстрацій

Основними видами ілюстративного матеріалу є: креслення, технічний рисунок, схема, діаграма, графік, фотографія, копія малюнка.

Ілюстрації в роботі повинні відповідати загальному задуму, щоб уникати відображення другорядних деталей тексту та дублювання табличних даних. Кожна ілюстрація повинна відповідати тексту. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розмішують посилання у вигляді виразу в круглих дужках "(рис. 2.5)" або зворот типу: "...як це видно з рис. 2.5", або "...як це показано на рис. 2.5".

Якщо в тексті зустрічається повторне посилання на ілюстрацію, то вираз подається в дужках у вигляді "(див. рис. 2.5)".

Ілюстрацію позначають словом "Рис." і нумерують послідовно в межах розділу з обов'язковим зазначенням тематичного заголовку.

Підпис розмішують під ілюстрацією з абзацного відступу, в кінці ставиться крапка.

Приклад підпису п'ятої ілюстрації другого розділу:

Рис. 2.5. Схема розміщення обладнання.

Якщо на ілюстрації присутня експлікація, то деталі сюжету повинні бути позначені цифрами та розкриті в основному тексті роботи. В окремих випадках експлікація розміщується під назвою ілюстрації.

Наприклад:

Рис. 2.5. Схема розміщення обладнання:

- 1 – токарний верстат;
- 2 – фрезерний верстат;
- 3 – свердлильний верстат.

Скановані зображення рекомендовано не використовувати, окрім випадків подання елементів художніх творів чи фотографій.

3.3. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватись у вигляді таблиць. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті.

Кожна таблиця повинна мати номер. Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. В правому верхньому куті розміщують напис курсивом "*Таблиця*" із зазначенням номеру. Номер таблиці складається з номеру розділу та порядкового номеру таблиці в цьому розділі – "*Таблиця 1.4*" (четверта таблиця першого розділу).

Таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують малими буквами (перша велика) симетрично до тексту напівжирним шрифтом, крапка в кінці не ставиться.

У тексті, де викладається тема, пов'язана з таблицею, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках "(табл. 1.4)" або зворот типу: "...як це видно з табл. 1.4", або "...з наведених даних у табл. 1.4".

Якщо в тексті зустрічається повторне посилання на таблицю, то вираз подається в дужках у вигляді "(див. табл. 1.4)".

Таблиця повинна мати голівку (заголовки колонок) та/чи боковик (заголовки рядків). Під голівкою не розташовувати рядок з послідовною нумерацією колонок та не використовувати колонку з порядковими номерами рядків.

Наприклад:

Таблиця 1.4

План роботи гуртка

Зміст роботи	Кількість годин	Теоретичні заняття	Практичні заняття
Ознайомлення з кабінетом, вивчення правил безпеки при роботі в кабінеті. Вибір активу гуртка.	1	1	-

При великих обсягах інформації, що наведена в таблиці, допускається використання шрифту Times New Roman текстового редактора Word розміру 12 з одинарним міжрядковим інтервалом.

При перенесенні частини таблиці з великою кількістю рядків на інший аркуш слово "*Таблиця*" та її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова "*Продовження табл.*" і вказують номер.

Наприклад:

Продовження табл. 1.4

Зміст роботи	Кількість годин	Теоретичні заняття	Практичні заняття
Розділ 1. Розробка проєкту	3	1	2

Назва таблиці зазначається лише один раз над її першою частиною. У кожній частині перенесеної таблиці рядок із заголовками колонок повинен повторюватись.

Якщо дані в якому-небудь рядку не подаються, то в ньому ставлять прочерк.

3.4. Формули

Формули, що мають складні знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування розміщують на окремих рядках. Невеликі та нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують усередині рядків тексту.

При необхідності, пояснення до формул подають після її написання з нового рядку, розпочинаючи його словом "де" без двокрапки чи коми. Формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка.

Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаків "=", "+", "-" або "×".

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в наступному тексті, інші нумерувати не рекомендується.

Номер формули пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках – "(3.1)", тобто перша формула третього розділу. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні її останнього рядка.

Наприклад:

Для розрахунку середньої величини в дослідженні застосовувалася формула простого середнього арифметичного:

$$X = (X_1 + X_2 + X_3 + \dots + X_n) / N \quad (3.1)$$

де $X_1, X_2, X_3, \dots, X_n$ - значення ознаки у одиниць сукупності;
 N - обсяг сукупності.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому розділові знаки перед формулами та у кінці ставлять відповідно до правил пунктуації.

3.5. Правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні роботи студент повинен посилатися на джерела, з яких у випускній роботі наводяться ідеї та висновки. Посилатися слід на останні видання публікацій. Якщо використовують відомості з джерел із великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номер сторінки чи діапазон сторінок з відповідним матеріалом - [7, с. 3] чи [7, с. 3-5].

При посиланні на одне джерело з невеликою кількістю сторінок (наприклад: статтю) у квадратних дужках зазначається лише його номер із "СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ" – [7].

Крім того, можливі позначення:

[2; 15; 21] – посилання на три джерела;

[2–5] – посилання на чотири джерела: 2, 3, 4 та 5-те;

[5, с. 12] – посилання на 12 сторінку 5-го джерела;

[7, с. 45-48] – посилання на 45, 46, 47 та 48 сторінки сьомого джерела.

[8; 13–15; 27, с. 13-15] – посилання на 8, 13, 14, 15 та 27 джерела, причому в 27 джерелі вказані сторінки 13, 14 та 15.

У табл. 1 наведені приклади способів уведення бібліографічних посилань в текст випускної роботи з урахуванням контексту викладення матеріалу.

Таблиця 1

**Способи введення бібліографічних посилань
в текст документа**

Вид бібліографічного посилання	Стандартний зворот мови
Посилання, що вміщує певне поняття, трактування терміну	Відповідно до визначення, наведеного в ... [6, с. 6], під ... слід розуміти ... У словнику ... [12] термін ... визначається як ... Поняття ... в сучасній педагогіці трактується як ... [11, с. 22-27].
Нейтральні посилання, посилання-згадування	Проблемі ... присвячено роботи [17-21]. Досвід ... описаний у публікаціях [4-12]. Метод ... знайшов відображення в роботах [3, с. 56-78; 14, с. 21-34].
Нейтральні посилання з елементами класифікації	Проблемі ... приділено серйозну увагу як в публікаціях теоретичного [12-21], так і експериментального характеру [22-27]. Відомі дослідження з ... як вітчизняних [16-23], так і зарубіжних вчених [44-56]. Методика ... викликала зацікавленість як педагогів [3-8], так і теоретиків інформатики [8-12], започаткувала дискусію в середовищі практичних працівників [12-22].
Посилання порівняння, що відображають подібність поглядів	Як у публікаціях [4-8], так і в роботах [9-11], пропонується ... Відповідно до концепції ... , що запропонована в монографії [33] та в статті [21] застосовується спосіб ... Аналогічний прийом мав місце [4] ...
Посилання порівняння, що вміщують різні погляди	Протилежна точка зору на ... , висловлена в роботі С.Г. Кулешова [34]. Інший спосіб розв'язання проблеми ... запропоновано в роботах І.А. Іванова [4-9]. На відміну від роботи [10], де трактується ..., в дослідженні [23] пропонується ...

Вид бібліографічного посилання	Стандартний зворот мови
Посилання спростування, що відображають іншу точку зору автора	Навряд чи можна погодитися з тезою Г.М. Маркова про те, що ... [45, с. 66]. Ствердження автора статті [16] про те, що ..., є досить спірним. Запропонований у монографії [54] спосіб розв'язання проблеми ... має низку недоліків ...
Посилання погодження, схвалення, що відображають точку зору автора	З нашої точки зору, найбільш вдалий підхід ... запропоновано в роботах [34-37]. Доречно погодитися з висновками, одержаними в дослідженнях [54-56], що ...

Для підтвердження власних аргументів результатами досліджень відомих науковців слід наводити цитати. Текст цитати починається й закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням авторського написання. Кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Наприклад: "...незважаючи на пріоритетне значення мовних каналів зв'язку між людьми, ні в якому разі не можна ігнорувати інші канали передачі інформації" [7].

3.6. Оформлення списку використаних джерел

В якості джерел можуть бути використані: книги, статті, автореферати, електронні ресурси тощо. Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Нижче наведені приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел.

Книга: один автор

Ягупов В.В. Педагогіка. Київ: Либідь, 2002. 560 с.

Книга: два і більше авторів

Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є.
Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1993. 272 с.

Охорона праці: навч. посіб. / О.І. Подольська та ін. 2-ге вид.
Київ: ЦУЛ, 2017. 264 с.

Автор(и) та редактор(и)/упорядники

Березенко В.В. PR як сфера наукового знання: монографія /
за заг. наук. ред. В.М. Манакіна. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 362 с.

Бутенко М.П., Качур В.П., Петренко С.В. Психологія: навч.
посіб. / за ред. М.П. Дутко. Київ: ЦУЛ, 2017. 332 с.

Без автора

Товарознавство / упоряд. В. Олексик. Київ, 2014. 804 с.

Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та
регіональні диспропорції: у 2-х т.: кол. моногр. Київ: Ін-т
демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України,
2012. 436 с.

Збірник

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012.
464 с.

Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей

Психологія життєвого простору сучасної молоді: збірник
матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (26-27
листопада 2021 р). Упоряд. Р.В. Павелків, Н.В. Корчакова. Рівне:
Волинські береги, 2021. 122 с.

Видання загалом

Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ,: В-во "Наукова
думка", 2013. Т. 10. 784 с.

Законодавчий матеріал

Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997
№ 318/97-ВР. Київ: Парламентське видавництво, 2015. 24 с.

Правила

Правила пожежної безпеки в Україні. Затв. Мін-вом внутріш. справ України 30.12.2014. Чинний від 10.04.2015. Київ: Техніка, 2003. 157 с.

Стаття: один автор

Белошицький О.К. Досвід зарубіжних країн з організації технічної творчості учнів. *Освіта і управління*. 2005. № 1. С. 147-152.

Стаття: два автори

Волощук І., Шепотько В. Педагогічні суперечності розвитку творчих здібностей школярів. *Рідна школа*. 2004. № 10. С. 7-9.

Автореферат

Гаманюк О.А. Розвиток пізнавальної діяльності на заняттях трудового навчання в 5-9 класах: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Херсон, 2002. 19 с.

Електронний ресурс

Нечипорук Т.М. Підготовка вчителя до здійснення профільного навчання: (Інтернет-конференція «Підготовка вчителя інформатики до здійснення профільного навчання» від 15.05.2009) URL:http://www.moippo.mk.ua/communication/forums/index.php?PAGE_NAME=read&FID=8&TID=58 (дата звернення: 16.05.2022).

Опис ресурсу загалом

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2022).

3.7. Додатки

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних сторінках після списку використаних джерел. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Посередині сторінки

напівжирним шрифтом друкується слово "Додаток" та буквене позначення додатку. Слід використовувати великі літери української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Додаток повинен мати назву, яку розміщують симетрично до тексту і друкують малими буквами (перша велика) напівжирним шрифтом.

Таблиці та ілюстрації в додатках оформлюються за загальними правилами, але перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру).

Наприклад: друга таблиця додатку А.

Таблиця А.2

**Результати успішності учнів
в експериментальній та контрольній групах**

Експериментальна група	Контрольна група

Наприклад: перший рисунок додатку Б.

Рис. Б.1. Динаміка зміни кількості учнів основної школи за 2015-2020 рр.

Наприклад: формула (В.1) – перша формула додатку В.

- Підготовка випускної кваліфікаційної роботи (проєкту) до захисту
- Процедура захисту наукової роботи
- Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи (проєкту)

4.1. Підготовка випускної кваліфікаційної роботи (проєкту) до захисту

Процедура підготовки роботи до захисту передбачає:

- 1) перевірку науковим керівником відповідності оформлення роботи встановленим вимогам (викладеним вище);
- 2) проведення попереднього захисту випускної кваліфікаційної роботи (проєкту);
- 3) подання роботи на кафедру з підписом та відгуком наукового керівника та її реєстрацію;
- 4) перевірку рецензентом виконаної випускної кваліфікаційної роботи (проєкту) та написання рецензії.

Згідно з встановленими вимогами упродовж процесу написання роботи студент зобов'язаний подавати окремі написані розділи на перевірку науковому керівнику у встановлені календарні терміни.

Результати наукових досліджень можуть бути опубліковані у збірниках наукових праць, наукових і науково-практичних журналах, збірниках матеріалів конференцій для ознайомлення з ними наукової громадськості. Публікації сприяють становленню пріоритету автора, свідчать про особистий внесок дослідника в розробку наукової проблеми, слугують підтвердженням достовірності основних результатів і висновків роботи; відбивають основний зміст роботи та її новизни.

Студент, який не має публікацій з досліджуваної проблеми, при захисті випускної роботи (проєкту), не може претендувати на високу оцінку.

По завершенню випускної роботи (проєкту) студент подає її науковому керівникові не пізніше ніж за місяць до екзаменаційної атестації магістра для отримання від нього дозволу до попереднього захисту.

Попередній захист випускної роботи (проєкту) студент проходить на випусковій кафедрі згідно з затвердженим календарним планом у встановлений кафедрою термін. Попередній захист відбувається у присутності студентів, наукового керівника та комісії (викладачів випускової кафедри).

У процесі попереднього захисту студент представляє результати власного дослідження у формі заздалегідь підготовленої доповіді протягом 10 хвилин і відповідає на питання членів комісії, яка приймає рішення про можливість допуску кваліфікаційної роботи до захисту в екзаменаційній комісії.

Після передзахисту студенту надається можливість уточнити зауваження і внести корективи до тексту роботи.

Остаточний варіант написаної і відповідно оформленої випускної роботи (проєкту) із записом наукового керівника «Рекомендовано до захисту» та письмового відгуку з характеристикою діяльності випускника під час виконання випускної роботи (проєкту) подається на кафедру у визначений термін.

Робота не допускається до захисту і не зраховується у разі виявлення плагіату чи фальсифікації результатів дослідження.

Допуск до захисту випускної роботи (проєкту) перед екзаменаційною комісією здійснюється завідувачем випускової кафедри.

До захисту перед екзаменаційною комісією допускаються випускні роботи (проєкти) у яких структура, зміст, якість викладеного матеріалу, його оформлення відповідають вимогам (викладеним вище); пройшли перевірку на антиплагіат; оцінені позитивно на попередньому захисті випускової кафедри та мають позитивний відгук керівника.

Випускна робота (проєкт), допущена до захисту в екзаменаційній комісії, направляється завідувачем кафедри на

рецензування визначеному кафедрою рецензентові для написання «Рецензії» не пізніше 20 днів до екзаменаційної атестації магістра.

У «Рецензії» рецензент відзначає позитивні та негативні аспекти випускної роботи: вміння студента порушити проблему й обґрунтувати її актуальність; логічну послідовність викладу матеріалу; самостійність і оригінальність осмислення матеріалу. У висновку рецензент викладає свою точку зору про загальний рівень випускної роботи (проекту).

Для захисту студент готує стислу доповідь за темою випускної роботи, на яку відводиться до 10 хвилин та ілюстративний матеріал до неї (комп'ютерну презентацію, рекомендована кількість слайдів 10-15). При виконанні кваліфікаційного проекту повинна бути демонстрація виконаного виробу.

Зміст виступу слід ретельно підготувати. Він повинен бути коротким, але змістовним. Доповідь має включати таку інформацію:

- обґрунтування вибору теми дослідження, її актуальність (з наведенням протиріч) та її структуру,
- ступінь наукової розробки проблеми, використані методи її вирішення,
- основні висновки, узагальнення,
- конкретні пропозиції та рекомендації щодо подальшої розробки та практичного використання досягнутих результатів.

Студент повинен також дати аргументовані відповіді на критичні зауваження рецензента.

4.2. Процедура захисту наукової роботи

Мета захисту випускної кваліфікаційної роботи полягає у виявленні рівня розкриття автором теми роботи, самостійності й глибини вивчення проблеми, обґрунтованості висновків і пропозицій.

На захисті студент повинен продемонструвати не тільки знання теми, але й рівень володіння науковими методами дослідження, логічним і статистичним аналізом досліджуваної

проблеми, спроможністю до самостійного наукового пошуку, вміння чітко і зрозуміло викладати свої думки і висновки.

Процедура захисту включає:

- доповідь студента про зміст роботи;
- запитання до автора;
- оголошення рецензії рецензента;
- відповіді студента на зауваження рецензента й на запитання членів ЕК;
- рішення комісії щодо оцінки роботи.

Після виступу студента оголошується рецензія. Потім студент має відповісти на запитання членів екзаменаційної комісії та дати вичерпні відповіді на всі зауваження в рецензії.

Захист магістерської роботи фіксується в протоколі.

Важливо пам'ятати, що вміння стисло й чітко сформулювати основні положення роботи, охарактеризувати специфіку виконаних завдань, значущість зроблених висновків – це необхідні умови успішного захисту.

4.3. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи (проекту)

Основними якісними критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи (проекту) є:

1) рівень організації проведення та виконання магістерської роботи (враховується оцінка керівника та рецензента);

Оцінка роботи науковим керівником (аналогічно - рецензентом) відображається у відгуку наукового керівника (у рецензії – рецензента), має рекомендаційний характер і враховується екзаменаційною комісією під час визначення остаточної оцінки за результатами захисту роботи.

2) рівень захисту магістерської роботи (оцінюється членами ЕК).

Загальні критерії оцінювання рівня організації проведення магістерського дослідження включають:

- ступінь виконання завдань керівника та дотримання термінів виконання роботи;

- оприлюднення результатів випускної кваліфікаційної роботи (участь у наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт; наявність наукової публікації (в друкованому чи електронному виданні); впровадження результатів наукової роботи в практику, наявність актів впровадження.

Загальні *критерії оцінювання рівня виконання* магістерської роботи включають:

- актуальність і новизну теми, перспективність дослідження;
- чіткість постановки мети та завдань кваліфікаційної роботи на повнота їх реалізації;

- практичне значення роботи;
- достатню кількість використаної вітчизняної та зарубіжної літератури з теми дослідження, глибину й обґрунтованість їх аналізу;

- послідовність викладення матеріалу;
- адекватність обраних методів наукового дослідження;
- обсяг отриманих експериментальних даних та глибину їх інтерпретації;

- дотримання наукового стилю викладу інформації;
- дотримання академічної доброчесності;
- якість оформлення випускної кваліфікаційної роботи відповідно до встановлених вимог.

Загальні *критерії оцінювання рівня захисту* магістерської роботи включають:

- якість презентації роботи на засіданні ЕК (виступ-захист, запропонована наочність);

- глибину й правильність відповідей на запитання членів ЕК і зауваження рецензентів;

- уміння вести дискусію з теоретичних і практичних питань.

Оцінювання випускної кваліфікаційної роботи здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань за національною шкалою та за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
83 – 89	B	добре
75 – 82	C	
68 – 74	D	задовільно
60 – 67	E	
менше 60	FX	незадовільно

Оцінка кваліфікаційної роботи (проєкту) складається з двох частин:

- організація проведення та виконання роботи (до 70 балів)
- захисту (до 30 балів).

Таблиця 3

Шкала оцінювання рівня організації проведення та виконання магістерської роботи

Критерії	Бали(max)
1. Організація проведення магістерського дослідження	15
1.1. Виконання магістерської роботи згідно з графіком.	5
1.2. Наявність довідки про впровадження або наукової публікації.	10
2. Ґрунтовність змісту та оформлення магістерської роботи	55
2.1. Розробка й оформлення структурної частини «Вступ» (актуальність теми дослідження та обґрунтованість її вибору, коректність формулювання мети, завдань, об'єкту, предмету магістерської роботи відповідно до теми дослідження).	10
2.2. Якість проведеного теоретико-методологічного аналізу проблеми та вміння використовувати якісні методи наукового дослідження, повнота критичного огляду літературних джерел, коректність їх використання.	10

Продовження табл. 3

Критерії	Бали(max)
2.4. Правильність літературного оформлення роботи (нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу, правил оформлення ілюстрацій, таблиць, формул, правил цитування та посилання на використані джерела, оформлення списку використаних джерел, додатків та ін.), відсутність редакційних помилок.	10
2.5. Відповідність роботи обраній темі, а також поставленим цілям і завданням, логічність викладення матеріалу та пропорційність структури роботи. Розробка й оформлення структурної частини «Висновки» (повнота та відповідність вступу і висновків роботи її змісту).	10
Загальна кількість балів	70

Таблиця 4

Шкала оцінювання рівня захисту магістерської роботи

Критерії	Бали(max)
1. Доповідь на захисті роботи	10
1.1. Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження.	5
1.2. Використання мультимедійних форм візуалізації доповіді (доцільність використаних слайдів та їх якість).	5
2. Захист магістерської роботи	20
2.1. Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання членів ЕК, на зауваження і пропозиції, що містяться у рецензії на магістерську роботу.	10
2.2. Здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки та погляди.	10
Загальна кількість балів	30

Критерії оцінки кваліфікаційної роботи (проскту)

Оцінка А «відмінно» (90-100 балів) ставиться, якщо:

Завдання керівника виконані повністю з дотриманням термінів виконання роботи, до захисту представлена наукова публікація з результатами проведеного дослідження.

Магістерська робота виконана самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, яка відбиває глибокі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як науковця, який оволодів методами науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків; критичного ставлення до джерел і літератури, продемонстрована наукова новизна, сформульовані власні пропозиції і практичні рекомендації.

Робота оформлена грамотно, українською літературною мовою, не допускаючи орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок з додержанням вимог до оформлення випускних робіт.

Виступ на захисті чіткий, відбиває основні положення дослідження, висловлені тверді і впевнені відповіді на запитання членів комісії, Під час ведення дискусії виявлено наукову виваженість, коректність і тактовність.

Оцінка В «дуже добре» (83-89 балів) ставиться, якщо:

Виконано більшість завдань керівника з дотриманням термінів виконання роботи, до захисту представлена наукова публікація з результатами проведеного дослідження.

Магістерська робота виконана самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, яка відбиває глибокі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як науковця, який оволодів методами науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків; критичного ставлення до джерел і літератури, продемонстрована наукова новизна, але поверхово сформульовані пропозиції і практичні рекомендації.

Робота оформлена грамотно з додержанням вимог до оформлення випускних робіт українською літературною мовою, допускаючи при цьому поодинокі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки.

Під час захисту продемонстровані глибокі знання теми дослідження, але відповіді на запитання членів комісії були недостатньо впевненими й чіткими. Під час ведення дискусії виявлено наукову коректність і тактовність.

Оцінка С «добре» (75-82 балів) ставиться, якщо:

Виконано більшість завдань керівника з незначними відхиленнями у термінах виконання роботи, до захисту не було представлено публікації.

Магістерська робота виконана самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, яка відбиває достатньо високі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як науковця, який оволодів методами науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків, але допускає незначні порушення логічності й систематичності викладу.

Робота має наукову новизну, однак автор не зміг в достатній мірі проаналізувати літературу і джерела з досліджуваної теми, але сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації.

Робота оформлена грамотно з додержанням вимог до оформлення випускних робіт українською літературною мовою, допускаючи при цьому поодинокі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки.

На захисті продемонстровані глибокі знання теми дослідження, але відповіді на запитання членів комісії були не чіткими та не впевненими. Під час ведення дискусії виявлено достатню наукову коректність і тактовність.

Оцінка D «задовільно» (68-74 балів) ставиться, якщо:

Завдання керівника виконано неповністю з незначними відхиленнями у термінах виконання роботи, до захисту не було представлено публікації.

Магістерська робота виконана самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, яка відбиває теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності, який оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків, але допускає порушення логічності й систематичності викладу, некритичного ставлення до документів і матеріалів. В роботі відсутні елементи наукової новизни, нечітко сформульовані або відсутні власні пропозиції і практичні рекомендації.

Робота оформлена українською літературною мовою, але допущено велику кількість русизмів, орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок, є відхиленням від вимог до оформлення випускних робіт.

На захисті продемонстровані неглибокі знання теми дослідження, не було чітких відповідей на окремі запитання членів комісії, мовлення науково збіднене, не завжди аргументовано захищає свою думку.

Оцінка Е «задовільно» (60-67 балів) ставиться, якщо:

Завдання керівника виконано неповністю зі значним недотриманням термінів виконання роботи, до захисту не було представлено публікації.

Магістерська робота виконана самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, яка відбиває теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності, який оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, осмислення, систематичного викладу, формулювання висновків, але допускає грубі порушення викладу матеріалу, некритичного ставлення до документів і матеріалів. В роботі відсутні елементи наукової новизни, власні пропозиції і практичні рекомендації.

Робота оформлена українською літературною мовою, але допущено велику кількість русизмів, орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок, є відхилення від вимог до оформлення випускних робіт.

На захисті продемонстровані слабкі знання теми дослідження, не було чітких відповідей на запитання членів

комісії, мовлення науково примітивне, не може захистити свою думку.

Оцінка FX «незадовільно» (менше 60 балів) ставиться, якщо:

Завдання керівника не виконано, терміни виконання роботи не дотримано, публікації до захисту не було представлено.

Студент, допущений до захисту кваліфікаційної роботи, абсолютно в ній не орієнтується, не може відповісти на жодне запитання членів комісії, або виявиться, що робота є плагіатом.

В роботі допущені грубі помилки: зміст роботи не відповідає плану магістерської роботи або не розкриває тему повністю чи в її основній частині, сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта, мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження.

Автор не виявив самостійності, робота являє собою компіляцію або плагіат. Не зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням.

У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал. Обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам роботи, робота виконана з помилками.

Рішення про оцінку кваліфікаційної магістерської роботи приймається на закритому засіданні Екзаменаційної комісії. Визначальними критеріями при цьому виступають самостійність, наукова новизна, практична значимість рекомендацій, здатність студента вести дискусію, аргументовано захищати свої ідеї й висновки, його обізнаність із джерелами інформації. Найвищі сумарні оцінки за магістерську оцінку ставляться, якщо магістрант брав участь у наукових проєктах, конкурсах, олімпіадах, міжнародних студентських обмінах (підтвердив це документально), представив на захист опубліковані статті,

матеріали наукових доповідей за темою дослідження, акти впровадження результатів дослідження, розроблені та виготовлені ним макети, моделі, пристрої та ін.

У випадках, коли захист ВКР не відповідає вимогам рівня випускної атестації, ЕК ухвалює рішення про те, що студент є не атестованим, про що здійснюється відповідний запис у протоколі засідання комісії.

Студент, який отримав незадовільну оцінку за ВКР, відраховується з закладу вищої освіти. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

Додаток А
Приклад оформлення титульної сторінки
кваліфікаційної роботи магістра

Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

ННІ професійної освіти та технологій

Кафедра професійної освіти
та безпеки життєдіяльності

ТЕХНОЛОГІЯ ВИКОРИСТАННЯ НАОЧНОСТІ
В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ СПЕЦТЕХНОЛОГІЙ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Кваліфікаційна робота
освітнього ступеня: «магістр»
спеціальність: 015.37 Професійна освіта (Харчові технології)

Виконав: студент 63 групи
Іванов Петро Миколайович

Керівник: к. пед. н., доцент
Газука Тетяна Анатоліївна

Допущено до захисту

_____ завідувач кафедри

(підпис)

(дата)

Чернігів – 2022

Додаток Б
Приклад оформлення титульної сторінки
кваліфікаційного проєкту магістра

Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

ННІ професійної освіти та технологій

Кафедра професійної освіти
та безпеки життєдіяльності

ПРОЄКТ СИСТЕМИ АВТОМАТИЧНОГО ОСВІТЛЕННЯ
ТА ПРОВІТРЮВАННЯ АУДИТОРІЇ

Кваліфікаційний проєкт
освітнього ступеня: «магістр»
спеціальність: 015.38 Професійна освіта (Транспорт)

Виконав: студент 63 групи
Іванов Петро Миколайович

Керівник: д. пед. н., проф.
Ребенок Вадим Михайлович

Допущено до захисту
_____ завідувач кафедри

(підпис)

_____ (дата)

Чернігів – 2022

Додаток В
Структура змісту кваліфікаційної роботи магістра

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	7
1.1. Назва першого підрозділу першого розділу	7
1.2. Назва другого підрозділу першого розділу	17
Висновки до першого розділу	27
РОЗДІЛ 2. НАЗВА ДРУГОГО РОЗДІЛУ	28
2.1. Назва першого підрозділу другого розділу	28
2.2. Назва другого підрозділу другого розділу	38
Висновки до другого розділу	49
РОЗДІЛ 3. НАЗВА ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ	50
3.1. Назва першого підрозділу третього розділу	50
3.2. Назва другого підрозділу третього розділу	60
Висновки до третього розділу	71
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	80

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	7
1.1. Назва першого підрозділу першого розділу	7
1.2. Назва другого підрозділу першого розділу	19
Висновки до першого розділу	31
РОЗДІЛ 2. НАЗВА ДРУГОГО РОЗДІЛУ	33
2.1. Назва першого підрозділу другого розділу	33
2.2. Назва другого підрозділу другого розділу	45
Висновки до другого розділу	57
РОЗДІЛ 3. НАЗВА ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ	60
Висновки до третього розділу	70
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	75
ДОДАТКИ	80

Додаток Г
Структура змісту кваліфікаційного проєкту магістра

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	6
1.1. Назва першого підрозділу першого розділу	6
1.2. Назва другого підрозділу першого розділу	13
Висновки до першого розділу	20
РОЗДІЛ 2. НАЗВА ДРУГОГО РОЗДІЛУ	22
2.1. Назва першого підрозділу другого розділу	22
2.2. Назва другого підрозділу другого розділу	31
2.3. Упровадження розробленого проєкту	39
Висновки до другого розділу	45
ВИСНОВКИ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	50
ДОДАТКИ	55

Науково-методичне видання

ПРИГОДІЙ
Алла Володимирівна

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
(методичні рекомендації щодо
виконання та захисту)

Технічний редактор

О. Клімова

**Комп'ютерна верстка
та макетування**

О. Клімова

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 15676-4148 ПР від 17.09.2022 р.*

Підписано до друку 17.09.2022 р. Формат 60x84/16. Друк на різнографі.
Обл. друк. арк. 1,04. Ум. друк. арк. 2,09. Наклад 50 прим. Зам. № 854.
Редакційно-видавничий відділ НУЧК імені Т.Г. Шевченка.
14013, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53, оф. 208.
т. 65-17-99

